Entomologmötet år 2003 i Degeberga, Skåne.

Det 100-årsjubilerande Entomologiska Sällskapet i Lund hade inbjudit till det 14:e svenska entomologmötet i Degeberga i östra Skåne, närmare bestämt stugbyn med vandrarhemmet som samlingspunkt. 49 entomologer från Luleå i norr till Arlöv i söder mötte upp (Fig. 1), de flesta på fredagseftermiddagen den 27:e juni. De välkomnades med en liten skrift som uppmärksammar Sällskapets 100-åriga existens. Efter en för flertalet gemensam middag på Forsakarsgården samlades deltagarna till fika i vandrarhemmets konferenssal och på initiativ av Ivan Kruys diskuterades dagfjärilarnas svenska namn (se Ent. Tidskr. nr 3-2003 s. 175). Även om det var lätt att hålla med om att många arter har olämpliga namn rådde viss tveksamhet bland de närvarande till Ivans förslag att ändra till mer adekvata benämningar. Stabilitet i namnsystemet är viktigare än bra namn tyckte nog många. Markus Forslund berättade sedan om den web-baserade ”Handboken för insektsintresserade” och visade hur långt arbetet med den avancerat. Mycket hade gjorts men mycket återstod fortfarande och entomologer med olika specialkunskaper kan hjälpa till.

Figur 1. Deltagarna vid det fjortonde svenska entomologmötet. Sittande eller knästående från vänster: Bengt-Åke Bengtsson, Johannes Bergsten, Ove Nodmar, Sanne Godow, Urban Wahlstedt, Ethel Tillnert, Ingvar Svensson (Staffanstorp), Mats Jonsell, Gunnar Ahlroth, Per Prütz, Arne Jansson, Guje Olsson, Håkan Ljungberg, Sven Lennartsson, Lennartsson jr, Ingemar Struwe (upptill), Lars Ekholm, Mikael Sörensson (upptill) och Per Almkvist. Stående från vänster: Christer Olsson, Stig Lundberg, Ivan Kruys, Lars Jonsson (upptill), Alan Dufberg, Sven Persson, Hans Jälminger, Anders Olsson, Per Löfgren, Ulf Flenberg, Tord Hägg, P. G. Larsson, Per Douwes, Kjell Antonsson, Carl-Axel Gertsson, Bertil Andrén, Mattias Forshage, Sten Jonsson, Bert Wiklund, Dag Ekholm, Björn Abelsson, Olle Högmo, Gullvy Jonsson och Ulf Gärdenfors. Saknas på bilden gör: Hans Degler, Markus Forslund, Bert Gustafsson, Birgitta Marttala, Cecilia Prütz och Ingvar Svensson (Österslöv). Foto: Per Almkvist.

*Figur 2. Bokskogslöparen (**Carabus intricatus**) är fridlyst, Skånes landskapsinsekt och vår näst största jordlöpare, endast obetydligt kortare än jätten bland jordlöparna, läderlöparen (**C. coreaceus**). Tre exemplar sågs på natten i Forsakarravinen under entomologmötet. Foto: Ulf Gärdenfors.*

Gå in på sef.nu/handboken och kolla!

När det började mörkna vid halv elvatiden gav man sig ut på jakt efter Degebergas stora celebritet, Skånes landskapsinsekt och huvudmotivet i Lundasällskapets emblem, bokskogslöparen (*Carabus intricatus*) (Fig. 2). En lång och pannlampsförsedd kolonn marscherade in i Forsakarravinen och när fronten nått nedre fallet spred sig ryktet att några eftersläntrare hittat ett exemplar sittande på basen av en bokstam ätandes en daggmask. Alla skyndade dit och fick se sitt livs första levande bokskogslöpare, vackrare och större än man väntat sig. Ytterligare ett exemplar sågs senare på natten och även ett på lördagskvällen. Ingen bokskogslöpare fångades förstås eftersom arten är fridlyst.

*Figur 4. Vattenmyrlejonsländan (**Osmylus fulviceps**) (fulviceps = gult huvud) är en av våra största nätvingar. Arten har sin huvudsakliga svenska förekomst i åarna som rinner nedför Linderödsåsens nordostsluttning i östra Skåne. Ett 10-tal exemplar kunde deltagarna på entomologmötet beskåda under brovalvet över Segeshomlsån i Degebergas södra infart. Foto: Per Douwes.*

*Figur 3. I en backe där betande djur fortfarande ser till att blottade sandfläckar finns kvar hittades några individer av sammetsborren (**Maladera holosericea**). Foto: Mats Jonsell.*

På lördagsförmiddagen hölls SEFs årsstämma där bl.a. Entomologisk Tidskrifts framtid mot bakgrund av en oklar ekonomi diskuterades. Problemet beror främst på att Vetenskapsrådet inte kan ge besked om de tänker stötta ET eller inte. Detta beslut har dragit ut på tiden i ett par år nu. Det beslöts att om ET inte får några bidrag så måste prenumerationsavgiften höjas med 40 kr. Ett annat beslut var att tilldela Mats och Ruth Svensson samt Ingemar och Maria Arvidsson markägardiplomet. De är tidigare och nuvarande ägare till Rummperöds gård i norra Skåne där skogen skötts på ett sätt som gynnat den biologiska mångfalden Slutligen inbjöd Sanne Godow till nästa års (det 15:e) entomologmöte i Dalarna (Nås) 18 - 20.6 2004. Efter stämmans slut gav sig många ut för ett leta efter en av traktens specialiteter, sammetsborren (*Maladera holosericea*), efter ett tips från Mikael Sörensson (Fig. 3).

Efter lunchen var det samling vid vandrarhemmet för sedvanligt gruppfoto (av den sedvanlige fotografen Per Almkvist) och gemensam avfärd söderut. Första anhalten var bron över Segesholmsån i Degeberga för att beskåda den stora och vackra vattenmyrlejonsländan (*Osmylus flaviceps*) (Fig. 4). Den satt där under bron i brovalvets tak i sådant antal att de mest behövande kunde ta var sitt exemplar. När detta

*Figur 5. Gula frölöparen (**Harpalus flavescens**) är en stor raritet som bara är känd från militära övningsfält (Ravlunda och Revinge) i Skåne. Vid en nattlig exkursion under entomologmötet hittades ett 20-tal exemplar på Ravlunda skjutfält, de flesta på ett nyharvat sandfält, där inga andra jordlöpare utom några kramplöpare (**Broscus cephalotes**) sågs. Foto: Per Douwes.*

var gjort bar det vidare till den numera välbekanta korsvirkesgaveln i Blåherremölla med den stora kolonin av solitärgetingen *Odynerus spinipes* (se FaZett vol. 15). Där putsen trillat av och lerstenen var blottad satt de nedåtböjda *Odynerus*-rören tätt och getingarna flög och kröp ihärdigt omkring. Många andra av de gaddsteklar som bor i väggen sågs också, såsom den långsmala rovstekeln *Trypoxylon* och diverse bin (bl.a. pälsbin, murarbin och kägelbin) samt de på sådana ställen alltid närvarande guldsteklarna.

Sista anhalten den eftermiddagen var Ravlunda skjutfält, känt främst för sin rika *Harpalus*-fauna. Några *Harpalus* hittades bl.a. den lilla *H. picipennis*, men den mest eftersökta, den gula frölöparen (*H. flavescens,* Fig. 5), visade sig inte trots ivrigt grävande i den lösa sanden. Flera timmar senare, när det blivit mörkt, återvände några till skjutfältet och fann då några exemplar av denna så annorlunda färgade jordlöpare sittande på sanden ungefär där det hade letats under eftermiddagen. På en annan del av fältet längre inåt land, där det var nyharvat och sanden låg bar, sågs ytterligare ett 15-tal exemplar.

Innan denna nattliga *Harpalus*-expidition höll Mikael Sörensson en mycket uppskattat föredrag om östskånska insekter, om de många små oaser som trots allt finns i det uppodlade, skogsplanterade och p.g.a. minskad betning igenväxande österlenska landskapet.

Mötets sista dag, söndagen den 29e juli, var exkursionsdag. Gemensamt begav vi oss söderut till Brösarps norra backar och trakterna däromkring, där vi spred oss i terrängen för att på egen hand eller tillsammans i små grupper utforska insektsfaunan. Mest anmärkningsvärda fynd var nog sälgbrokmalen, *Chrysoclista lathamella*, ny för Skåne. Den spektakulära humlekortvingen, *Emus hirtus* visade sig också. När det medhavda lunchpaketet avätits vid ett-tiden styrde de flesta kosan hemåt. Kvar blev fem personer som i brist på bättre åkte tillbaka till Degeberga och några kilometer uppströms Segesholmsån till Ralatédalen, där allt förlöpte planenligt med råge. De två flugor som hade utlovats, blomflugan *Cheilosia illustrata* och gulgördlad jättevapenfluga (*Stratiomys potamida*) (på detta häftes omslag), var på plats, den senare i drygt 10 exemplar som alla satt i kirskålsblommor och lät sig beskådas på nära håll, oskygg som denna fluga är. Några var dumdristiga nog att ta flugan med handen och fick på så sätt lära sig att den sticks med sina kraftiga mundelar för att försvara sig. I övrigt tog Mikael Sörensson (med bara händerna faktiskt) de två stora och sällsynta flugorna *Laphria ephippium* och *Temnostoma meridionale* samt såg vi alla det granna väddsandbiet (*Andrena hattorfiana*) något som ju alltid gläder den som vet att uppskatta bin.

Några fjärilssamlare deltog också i mötet och de exkurerade mestadels på egen hand, vilket bl. a. resulterade i det andra svenska exemplaret av dvärgmalen *Trifurcula decentella* vid Vårhallarna en bit söderut längs kusten (Bengt-Åke Bengtsson) samt några exemplar av tjockhornsflyet (*Eriopygodes imbecilla*) vid Juleboda ute vid kusten (Anders Olsson och Markus Forslund).

Om jag får säga det själv var detta ett trevligt och givande möte som ur oss arrangörers synvinkel förlöpte väl. Tråkigt, ja mycket tråkigt, var att Mikael Sörenssons bil med all hans utrustning blev stulen sista natten.

Per Douwes